

Puo ke letlotlo la rona le phelang...

Zonela Mkhumbeni

Tau ha e nwa metsi nokeng kapa molatswaneng e ipona ka hara metsi, jwalo ka motho ha a ipoha seiponeng, e a tseba hore bana ba yona ba tla tshwana le yona ka le leng la matsatsi. Ha ditaba di sa le mothating oo, ena tau e a tseba hore e ke kebe ya ja jwang le ka mohla o le mong, mme bana ba yona ba tla ja nama ya diphoofolo tse ding jwalo ka baholo ba yona. Phoofolo e jwalo ka tshepe le yona ha e ipona ka metsing kapa molatswaneng e a tseba hore bana ba yona ba tla tshwana le yona. Ke ka hoo Mosotho wa maswetso a reng “*ngwana lekgala o tsamaya ka lekeke.*”

Rona Basotho re a dumela hore ngwana Mosotho o tla bua Sesotho ka ho sa feleng, ho isa molokong o tlang. Basotho, Sesotho ke letlotlo la rona le phelang e le ka nnete. Sesotho ke letlotlo ho rona Basotho. Rona ba sootho re Basotho ba tsebang hore tsatsi le tjabang le le dikelang letlotlo la rona le puong ya rona. Moafrika e mong le e mong ke a tshepa hore o tla dumellana le nna ka ena taba. Ha re keteka kgwedi ena ya botjhaba re keteka ka puo ya rona, ka diketso, jwalo ka tsela eo re rapelang ka yona, tsela ya ho nyadisa le tse ding tse ngata.

Kgwedi ya Loetse jwalo ka Maafrika Borwa e re fa matla le morolo wa hore re hopole moo re tswang mme re shebele pele moo re yang teng. Ka dipapiso tsena ke takatso ya ka maikutlong hore re bone Moafrika e mong le e mong a sebedisa semelo sa hae hore re seke ra lahlehelwa ke letlotlo kapa lefa leo baholo ba rona ba re sietseng lona. Ha re tswela pele re bua puo, mme re e sebedisa ka nepo, re tla be re phethisa toka ho leloko le tlang.

Mongodi ya tsebahalang haholo sedikadikweng sa dingolwa tsa puo ya rona ya Sesotho, Ngaka K.P.D. Maphalla eo kajeno e leng mofu, o phethile ya hae tema, mme a siela bana ba hae letlotlo le lefa la puo ya Sesotho. Ka hobane Ngaka Maphalla o ile a nka qeto ya ho ngola dibuka, letlotlo lena la lefa le abetswe ngwana e mong le e

mong wa Mosotho. Ke kahoo ha re keteka botjhaba ba rona jwalo ka Maafrika re lokela ho hopola bao ba re etelletseng pele badimong.

“Ke leheshane la dithota la dihlabane, separola ho thunya hara dithota ha ntja e le halabela. Mosotho o re lebelo le a feela thota e sale, ha bo leheshane la dithota, thota e a feela lebelo le sale,” ana ke mantswe a e mong wa dibuhudi tsa Lesedi ha a lotha ngwana Mosotho lenaneong la Mpolelle e le ka Moqebelo bekeng pele mafube a tsatsi la mariha a hlaha. Mantswe ana ke bopaki bo tiileng hore le rona re tla feta ho lena lefatshe mme puo ya Sesotho e tla dula e le teng ka ho sa feleng.

Jwalo ka batho ba buang puo ena ya Sesotho re hloka thuso hore e tle e seke ya timela. Re hloka dithuso tsohle tse tla nnetefatsang hore puo ena e tswela pele le ho matlafatswa ka boleng, bakeng sa bana ba rona. Mmuso wa naha le wa bohareng o lokela ho etsa bonnete ba hore melao e kenngwa tsebetsong ho boloka puo ya Sesotho le tse ding tsa Afrika ka kakaretso. Mokgatlo wa PanSALB o hloka thuso e kgolo ho ka nnetefetsa maano a ona. Re hloka batho ba tla iteta sefuba ba ntshetse pele puo ya rona. Re sa le moo, re lokela ho leboha haholo batho ba jwalo ka mesuwe le mesuwetsana ya puo ya Sesotho dikolong ba itetseng ho ntshetsa puo ena pele.

Ha ke phethela, ho nnetefatsa hore puo ya rona ya Sesotho ke letlotlo le phelang, ha Mosotho e mong le e mong a ka nka qeto ya hore a keke a bua Sesotho re tla timela, mme le Sesotho se tla timela. Ha ke kopa metsi ka puo ya Sesotho, ke kopa bophelo. Ha nka kopa metsi ho Mosotho ka puo eo a sa e tsebeng, nka iphumana ke bolawa ke lenyora yaba ho timela ha ka le Sesotho.

Bophelo bo puong!

Puo e bophelong!

Modimo wa lesedi wa Rammoloki, Modimo ako utlwe re a rapela, Re barapedi ka mehla ha re qale, Modimo o motjha rapela wa kgale, O rapelle ho o moholo Jere hore puo ya rona e se timele.

Lesedi.